

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., k. s.**, H., X. B., IČO: X., správca konkurznej podstaty úpadcu G. spol. s r. o. „v konkurze“, N., X. L., IČO: X. proti žalovanému: **S. a. s.**, M., X. K., IČO: X., o zaplatenie 139,07 eur s príslušenstvom, **o nesúhlase** Okresného súdu Košice I s postúpením veci z Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 30Cbi/34/2011, takto

r o z h o d o l :

Nesúhlas Okresného súdu Košice I s postúpením veci z Okresného súdu Banská Bystrica **je dôvodný**.

Príslušný na konanie je Okresný súd Banská Bystrica.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným na Okresný súd Banská Bystrica dňa 20. 12. 2010 sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia 139,07 eur s príslušenstvom. Na základe zistenia súdu, že na majetok žalovaného bol ešte pred začatím konania vyhlásený konkurz a konkurzné konanie doposiaľ nebolo ukončené, bol spis z registra Rob prevedený do registra Cbi a následne vedený pod spisovou značkou 16Cbi/18/2011. Na výzvu súdu, aby sa vyjadril k žalobe, žalovaný odpovedal podaním zo dňa 20. 04. 2011, v ktorom okrem iného namietal vecnú a miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica. Na konanie je podľa neho príslušný Krajský súd v Košiciach, a to aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že konkurz na majetok žalovaného bol vyhlásený skôr a podľa iného právneho predpisu (ZKV). Po preskúmaní uvedenej námietky Okresný súd Banská Bystrica postúpil spis Okresnému súdu Košice I s odvolaním sa na § 88 ods. 1

písm. j) OSP, podľa ktorého platí, že namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, na ktorom prebieha konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie, ak ide o spory nimi vyvolané alebo s nimi súvisiace, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Poukázal na to, že síce konkurzné konanie na odporcu sa v čase vyhlásenia konkurzu viedlo na Krajskom súde v Košiciach, avšak podľa platnej právnej úpravy je na toto konanie príslušný Okresný súd Košice I. Okresný súd Košice I spis následne postúpil Krajskému súdu v Košiciach, argumentujúc tým, že konkurzné konanie na žalovaného sa vedie na Krajskom súde v Košiciach pod spisovou značkou 6K/40/2003. Krajský súd v Košiciach mu spis vrátil s poučením, že vec treba predložiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o miestnej príslušnosti. Argumentoval ustanovením § 105 ods. 3 OSP, podľa ktorého, ak súd, ktorému bola vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí a ide o súdy v obvode toho istého krajského súdu, rozhodne o miestnej príslušnosti tento krajský súd. V ostatných prípadoch rozhodne o miestnej príslušnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky. Okresný súd Košice I, spravujúc sa týmto poučením, vec dňa 23.01.2012 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o miestnej príslušnosti. V predkladacej správe odcitoval § 88 ods. 1 písm. j) OSP (v znení účinnom do 31. 12. 2011) a § 105 ods. 3 OSP a opätovne poukázal na skutočnosť, že konkurzné konanie na žalovaného sa vedie na Krajskom súde v Košiciach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal nesúhlas s postúpením veci v zmysle ustanovení § 104a a § 105 OSP a dospel k záveru, že žaloba bola podaná na vecne aj miestne príslušný súd, ktorým je Okresný súd Banská Bystrica. Nesúhlas Okresného súdu Košice I s postúpením veci je preto dôvodný.

Podľa § 11 ods. 1 OSP, konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

Citované ustanovenie vyjadruje tzv. zásadu perpetuatio fori, ktorá priamo súvisí s ústavou zaručeným právom na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) a znamená zásadnú nezmeniteľnosť vecnej a miestnej príslušnosti súdu. Podľa tejto zásady je pre určenie vecne a miestne príslušného súdu rozhodujúci výlučne stav v čase začatia konania, pričom takto založená vecná a miestna príslušnosť trvá až do skončenia veci, a to aj vtedy, ak by sa podmienky, ktoré boli pôvodne rozhodujúce pre jej určenie, počas konania zmenili. Medzi takéto rozhodujúce okolnosti treba zaradiť aj zákonné podmienky alebo

zákonné kritériá pre určenie vecnej a miestnej príslušnosti. V súlade so zásadou perpetuatio fori bolo preto potrebné, vychádzať pri určení vecne a miestne príslušného súdu z právnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia konania, čiže v čase podania žaloby. Keďže legislatívne zmeny nastali s účinnosťou od 01. 01. 2012, znamenalo to potrebu aplikovať právnu úpravu účinnú do 31. 12. 2011.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 31. 12. 2011, na konkurzné konanie a vyrovnacie konanie vrátane sporov týmito konaniami vyvolaných a súvisiacich s výnimkou vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, sú príslušné tieto sudy:

- a) Okresný súd Bratislava I pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- c) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline,
- f) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- g) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- h) Okresný súd Košice I pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

Podľa § 88 ods. 1 písm. j) OSP v znení účinnom do 31. 12. 2011 platí, že namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého má dlžník sídlo alebo miesto podnikania a ak nemá sídlo alebo miesto podnikania, súd, v obvode ktorého má svoje bydlisko, ak ide o konkurzné konanie alebo reštrukturalizačné konanie, a súd, na ktorom tieto konania prebiehajú, ak ide o spory nimi vyvolané alebo s nimi súvisiace, okrem sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Podľa § 104a ods. 1 OSP, súd skúma vecnú príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Podľa odseku 2, ak je súd, na ktorý sa účastník obrátil, toho názoru, že nie je vecne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Podľa odseku 3, ak súd, ktorému bola vec postúpená, s jej postúpením nesúhlasí, predloží vec bez rozhodnutia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Rozhodnutím Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sú sudy nižšieho stupňa viazané.

Podľa § 105 ods. 1 OSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba podľa § 88 OSP. Ak však navrhovateľ vystupuje v rôznych veciach opätovne ako navrhovateľ alebo ak miestnu príslušnosť namieta odporca, súd skúma miestnu príslušnosť aj podľa § 84 až 87 OSP. Súd skúma miestnu príslušnosť prv, než začne konať o veci samej. Neskôr ju skúma len na námietku účastníka, ak ju uplatní najneskôr pri prvom úkone, ktorý mu patrí. Podľa § 105 ods. 2 OSP, ak súd podľa odseku 1 zistí, že nie je miestne príslušný, neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia alebo ju za podmienok uvedených v § 11 ods. 3 predloží Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky; o tomto postúpení súd upovedomí účastníkov. Podľa odseku 3, ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, alebo účastník postúpenie namieta do 15 dní od doručenia upovedomenia o postúpení, predloží vec na rozhodnutie svojmu nadriadenému súdu; jeho rozhodnutím je viazaný aj súd, ktorému má byť vec podľa rozhodnutia nadriadeného súdu postúpená.

Z predloženého spisu vyplýva, že medzi konajúcimi súdmi neexistuje len spor o miestnu príslušnosť, na rozhodnutie ktorého by Najvyšší súd Slovenskej republiky nebol oprávnený, keďže spor sa týka okresných súdov (poučenie, ktoré poskytol Krajský súd v Košiciach Okresnému súdu Košice I je nesprávne, lebo sa opiera o znenie § 105 ods. 3 OSP, ktoré bolo účinné len do 30. 06. 2007), ale ide aj o spor o vecnú príslušnosť, konkrétne tzv. kauzálnu vecnú príslušnosť vyjadrenú v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2011. V prípade kauzálnej vecnej príslušnosti ide o vecnú príslušnosť súdu na prejednanie a rozhodnutie vecí určitého druhu. Zákon teda určuje, že veci určitého druhu (v danom prípade spory súvisiace s konkurzom) nebudú prejednávať a rozhodovať všetky sudy toho istého stupňa (ako je tomu pri vecnej príslušnosti), ale len niektoré, konkrétne určené, ktorým zároveň presne vymedzuje ich územný obvod, zahŕňajúci územné obvody viacerých súdov.

Súvislosť predmetného sporu s konkurzom vedeným na majetok žalobcu je daná účasťou správcu v konaní na strane žalobcu. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1K/19/2007-133 zo dňa 03. 01. 2008 bol na majetok obchodnej spoločnosti G. spol. s r.o. vyhlásený konkurz podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov. K právnym účinkom vyhlásenia konkurzu patrí i to, že oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu, ako aj oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, prechádza na správcu, ktorý pritom koná v mene a na účet úpadcu (§ 44 ods. 1 písm. ZoKR). Na to nadväzuje

oprávnenie správcu, po vyhlásení konkurzu iniciovať súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca (§ 47 ods. 4 ZoKR). V predmetnej veci podal správca ako žalobca proti žalovanému návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie sumy 139,07 eur spolu s 13,25 % úrokom z omeškania ročne od 12. 09. 2002. Dlh mal vzniknúť v dôsledku neuhradenia faktúr za dodávky tepla a studenej vody v zmysle kúpnej zmluvy na predaj a kúpu tepla a studenej vody uzatvorenej medzi spoločnosťou G. spol. s. r. o. (v súčasnosti G. spol. s. r. o. „v konkurze“) a žalovaným. Predmetné konanie je teda konaním po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, v ktorom správca ako žalobca vymáha plnenie do konkurznej podstaty úpadcu, a teda predmet konania sa týka majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prejednávanej veci ide o spor súvisiaci s konkurzným konaním na majetok žalobcu, ktoré prebieha na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1K/19/2007. Keďže zároveň nejde o spor o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 371/2004 Z. z. a § 88 ods. 1 písm. j) OSP, oba právne predpisy v znení účinnom do 31. 12. 2011, vecne a miestne príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

Senát Najvyššieho súdu SR rozhodol v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 22. februára 2012

JUDr. Štefan Šatka, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Helena Farkašová

